

Briuselis, 2019 m. liepos 2 d.
(OR. en)

10157/19

ECOFIN 612
UEM 215
SOC 464
EMPL 353
COMPET 493
ENV 583
EDUC 299
RECH 332
ENER 336
JAI 693
FSTR 115
REGIO 151

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Komisijos dok. Nr.: 9928/19 - COM(2019) 504 final

Dalykas: Rekomendacija dėl TARYBOS REKOMENDACIJOS dėl 2019 m. Danijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2019 m. Danijos konvergencijos programos

Delegacijoms pridedamas pirmiau nurodytas Komisijos pasiūlymu (dok. COM(2019) 504 final) grindžiamas Tarybos rekomendacijos projektas, kurį peržiūrėjo ir dėl kurio susitarė įvairūs Tarybos komitetai.

TARYBOS REKOMENDACIJA

... m. d.

**dėl 2019 m. Danijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2019 m.
Danijos konvergencijos programos**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir
148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės
priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo¹, ypač į jo 9 straipsnio
2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

¹ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

kadangi:

- (1) 2018 m. lapkričio 21 d. Komisija priėmė metinę augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2019 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Ji tinkamai atsižvelgė į 2017 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos paskelbtą Europos socialinių teisių ramstį. 2019 m. kovo 21 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino metinėje augimo apžvalgoje nustatytus prioritetus. 2018 m. lapkričio 21 d. Komisija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011² priėmė ir įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Danija nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurios reikėtų parengti nuodugnią apžvalgą.
- (2) 2019 m. vasario 27 d. paskelbta 2019 m. Danijai skirta ataskaita. Joje įvertinta Danijos pažanga, padaryta įgyvendinant 2018 m. liepos 13 d. Tarybos priimtas šaliai skirtas rekomendacijas³, veiksmai, kurių šalis ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas, ir Danijos pažanga siekiant nacionalinių tikslų pagal strategiją „Europa 2020“.
- (3) 2019 m. nacionalinę reformų programą Danija pateikė 2019 m. kovo 15 d., o 2019 m. konvergencijos programą – 2019 m. balandžio 10 d. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos vienu metu;

² 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).

³ OL C 320, 2018 9 10, p. 16.

- (4) į atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas atsižvelgta sudarant 2014–2020 m. Europos struktūrinių ir investicijų fondų (toliau – ESI fondai) programas. Kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013⁴ 23 straipsnyje, Komisija gali paprašyti valstybės narės peržiūrėti savo partnerystės sutartį ir susijusias programas bei pasiūlyti jų pakeitimus, jei tai būtina siekiant remti atitinkamų Tarybos rekomendacijų įgyvendinimą. Kaip naudotūsi šia nuostata, Komisija išsamiau nurodė priemonių, kuriomis ESI fondų veiksmingumas siejamas su patikimu ekonomikos valdymu, taikymo gairėse;
- (5) šiuo metu Danijai taikoma Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis. 2019 m. konvergencijos programoje Vyriausybė numato, kad nominalus deficitas 2019 m. ir 2020 m. sudarys 0,1 % bendrojo vidaus produkto (BVP). Remiantis perskaičiuotu struktūriniu balansu⁵, vidutinės trukmės biudžeto tikslas, t. y. 0,5 % BVP struktūrinis deficitas, programos laikotarpiu iki 2025 m. ir toliau yra viršijamas. 2019 m. konvergencijos programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus bendrosios skolos santykis su BVP 2019 m. sumažės iki 33,4 % ir 2020 m. išliks stabilus, o paskui vėl didės – iki 37,8 % 2025 m. Makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos tos biudžeto projekcijos, yra tikėtinas programos laikotarpiu. Remiantis Komisijos 2019 m. pavasario prognoze numatoma, kad struktūrinis balansas bus 0,9 % BVP perteklius 2019 m. ir 1,0 % BVP perteklius 2020 m., taigi viršys vidutinės trukmės biudžeto tikslą. Rizika yra susijusi su pajamų trūkumu dėl kintančių komponentų, ypač dėl pensijų fondų pelno mokesčio. Apskritai Taryba mano, kad pagal prognozę Danija 2019 m. ir 2020 m. turėtų laikytis Stabilumo ir augimo pakto nuostatų;

⁴ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

⁵ Pagal ciklą pakoreguotas balansas atėmus vienkartinės ir laikinąsias priemones, Komisijos perskaičiuotas taikant bendrai sutartą metodiką.

- (6) Danijos mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemai būdingas aukštas investicijų lygis, stipri žmogiškųjų išteklių bazė ir mokslinė kompetencija. Tačiau Danijoje mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą vykdo palyginti nedidelis skaičius subjektų, pavyzdžiui, didelės įmonės ir fondai, daugiausia veikiančios farmacijos ir biotechnologijų sektoriuose, todėl mokslinių tyrimų ir inovacijų sistema gali tapti neatspari išorės sukrėtimams. Taigi panašu, kad padėti galima pagerinti investuojant į labai novatoriškų įmonių veiklos plėtrą;
- (7) siekiant Danijoje skatinti tvarų ir integracinį augimą, labai svarbu užtikrinti darbo jėgos pasiūlą demografinių ir technologinių pokyčių laikais, taip pat spręsti darbuotojų, ypač kvalifikuotų darbuotojų ir IRT specialistų, trūkumo problemą. Panašu, kad teigiamą poveikį kvalifikuotų darbuotojų pasiūlai padarytų reformos ir investicijos, kuriomis didinamas profesinio rengimo ir mokymo programų patrauklumas ir dalyvavimas jose. Šią problemą spręsti galėtų padėti ir nuolatinės investicijos į suaugusiųjų mokymąsi bei mokymąsi visą gyvenimą ir į skaitmeninius įgūdžius. Be to, būtų naudinga sutelkti dėmesį į marginalizuotų ir palankių sąlygų neturinčių grupių geresnę integravimą į darbo rinką. Tai visų pirma susiję su žemą išsilavinimą turinčiu jaunimu, migrantų kilmės asmenimis, sumažėjusio darbingumo asmenimis ir neįgaliaisiais. Be to, problemų tebekelia ir migrantų kilmės vaikų mokymosi rezultatai;
- (8) nepaisant geros kelių kokybės, kelių eismo spūstys didėja, ypač aplink didelius miestus. Be to, reikia mažinti transporto sektoriaus priklausomybę nuo iškastinio kuro, tai reiškia, kad yra galimybių investuoti į darniojo transporto infrastruktūrą, kad sumažėtų transporto sektoriaus priklausomybė nuo iškastinio kuro ir būtų sprendžiama kelių eismo spūsčių problema, taip pat į alternatyviųjų degalų infrastruktūros plėtrą. Kadenciją baigianti vyriausybė parengė planą, kaip sumažinti spūstis aplink didesnius miestus. Tas planas, pagal kurį 2020–2030 m. turi būti skirta 112 mlrd. Danijos kronų (beveik 6 % BVP), dar nepriimtas;

- (9) nors Danijos ekonomikos našumas tebėra vienas aukščiausių Sąjungoje, jau kelis dešimtmečius našumo augimas mažėja. Eksportuojančių įmonių našumas auga sparčiau nei nuo užsienio įmonių konkurencijos apsaugotų įmonių našumas. Danija ėmėsi priemonių, kad paskatintų įmonių, veikiančių į vidaus rinką orientuotų paslaugų sektoriuose, našumo augimą, tačiau našumo augimas ir konkurencija šiuose sektoriuose vis dar atsilieka nuo kitų. Danija įgyvendino priemones, kad padidintų konkurenciją finansų sektoriuje, ir toliau įgyvendina viešųjų paslaugų strategiją;
- (10) panašu, kad po kelerius metus trukusio didelio augimo būsto kainos yra pervertintos, visų pirma pagrindinių miestų zonose. Vis dėlto 2018 m. būsto kainos didėjo nuosaikiau. Be to, nors namų ūkių skolos ir disponuojamųjų pajamų santykis nuolat mažėja, jis vis dar yra didžiausias Sąjungoje. Hipotekos paskolų su kintamosiomis palūkanomis, taip pat sustabdyto paskolų grąžinimo dalis palaipsniui mažėja, tačiau tebėra didelė. Panašu, kad naujomis makroprudencinėmis priemonėmis apribotas naujų hipotekos paskolų, kurių skolos ir pajamų santykis bei paskolos ir turto vertės santykis yra labai didelis, didėjimas. Danijos valdžios institucijos pastaruosius kelerius metus taip pat aktyvavo bankų anticiklinį kapitalo rezervą ir įgyvendino priemones bankų atsparumui didinti, taip pat priėmė nekilnojamojo turto mokesčio reformą (įsigalios 2021 m.), kuria atsisakoma procikliškos nekilnojamojo turto mokesčio sistemos. Vis dėlto labai aukšti skolos ir pajamų santykiai, didelis įsiskolinimas ir didelis palūkanų normų jautrumas kartu su pervertintomis būsto kainomis kelia riziką ekonominiam ir finansiniam stabilumui, todėl padėtį reikia nuolat stebėti;
- (11) didžiausiai šalies finansų įstaigai įsivėlus į didelį pinigų plovimo skandalą, pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencija tapo Danijos prioritetu. Danijos Parlamentas pasiekė politinius susitarimus dėl priežiūros stiprinimo, taip pat dėl naujo kovos su pinigų plovimu dokumentų rinkinio, apimančio kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu strategiją. Strategija grindžiama aštuoniais ramsčiais, tarp kurių – priežiūros institucijų, finansinės žvalgybos padalinio ir kitų susijusių suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimo stiprinimas. Tačiau problemų tebėra, ir finansų priežiūros institucijai vis dar reikia priimti papildomų priemonių ir gairių, kaip stiprinti priežiūrą šiose srityse. Šias priemones, kai jos bus priimtos, reikėtų veiksmingai įgyvendinti.

- (12) tam tikrus rekomendacijose nustatytus trūkumus, visų pirma 2019 m. šaliai skirtos ataskaitos D priede nurodytose srityse, turėtų padėti pašalinti 2021–2027 m. Sąjungos fondų programavimas. Tai suteiktų Danijai galimybę nustatytuose sektoriuose kuo geriau panaudoti tuos fondus, atsižvelgiant į regioninius skirtumus;
- (13) per 2019 m. Europos semestrą Komisija atliko išsamią Danijos ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2019 m. šaliai skirtoje ataskaitoje. Be to, ji įvertino 2019 m. konvergencijos programą, 2019 m. nacionalinę reformų programą, taip pat veiksmus, kurių Danija ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai Danijos fiskalinei ir socialinei bei ekonominei politikai, bet ir tai, kaip jie atitinka Sąjungos taisykles ir gaires, nes būtina stiprinti bendrą Sąjungos ekonomikos valdymą Sąjungos lygio priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų;
- (14) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrino 2019 m. konvergencijos programą ir laikosi nuomonės⁶, kad Danija turėtų laikytis Stabilumo ir augimo pakto,

REKOMENDUOJA Danijai 2019 m. ir 2020 m. imtis šių veiksmų:

1. Vykdamas su investicijomis susijusią ekonominę politiką sutelkti dėmesį į švietimą ir įgūdžius, mokslinius tyrimus ir inovacijas, kad inovacijų bazė būtų išplėsta įtraukiant daugiau įmonių, taip pat į darnųjį transportą, kad būtų išspręsta kelių eismo spūsčių problema.
2. Užtikrinti veiksmingą kovos su pinigų plovimu sistemos priežiūrą ir vykdymą.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas

⁶ Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 9 straipsnio 2 dalį.